

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ,
УПРАВЛІННЯ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

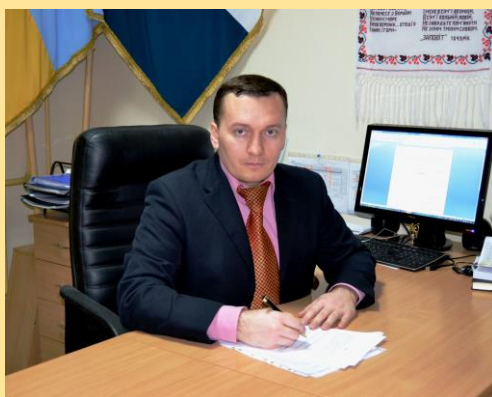

**КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА
МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ІННОВАЦІЙНИЙ
РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА**

Освітньо-професійна програма Економіка підприємства
спеціальність 051 Економіка
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
освітній ступінь Магістр

Олександр КАЛІНІЧЕНКО –
доцент кафедри економіки та міжнародних
економічних відносин, к. е. н., доцент

Людмила БЕРЕЗИНА –
професор кафедри економіки та міжнародних
економічних відносин, д. е. н., професор

**Полтава
2021 р.**

Назва навчальної дисципліни	Інноваційний розвиток підприємства Обов'язкова дисципліна професійної підготовки
Назва структурного підрозділу	Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробника, який залучений до викладання	Викладач: Олександр Калініченко , – к. е. н., доцент Контакти: ауд. 476, навчальний корпус № 4 E-mail: oleksandr.kalinichenko@pdaa.edu.ua Сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/kalinichenko-oleksandr-volodymyrovych
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність	051 Економіка
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з економіки За відповідним рівнем, дисципліни, що передують вивченню дисципліни «Інноваційний розвиток підприємства», – «Державне регулювання економіки», «Стратегія підприємства»

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Інноваційний розвиток підприємства» дозволяє формувати знання та вміння щодо забезпечення інноваційного розвитку економічних систем, оцінювання їхнього інноваційного потенціалу, обґрунтування та реалізації ефективних управлінських рішень з розвитку економіки на інноваційних засадах.

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти знань та вмінь щодо забезпечення інноваційного розвитку економічних систем, оцінювання їхнього інноваційного потенціалу, обґрунтування та реалізації ефективних управлінських рішень з розвитку економіки на інноваційних засадах.

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення механізмів управління інноваційним розвитком економічних систем; дослідженні процесу забезпечення результативності формування та використання інноваційного потенціалу підприємств; аналізі ефективності інвестування в інновації; набутті вмінь обґрунтовувати напрямки пріоритетного інноваційного розвитку та альтернативні варіанти управлінських рішень.

Компетентності

Загальні

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові

ФК 1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

ФК 7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

ФК 11. Здатність використовувати прийоми управління інноваційним розвитком економічних систем, забезпечувати результативність формування та використання інноваційного потенціалу підприємств, оцінювати ефективність процесу інвестування в інновації.

Програмні результати навчання

ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних

досліджень.

ПРН 16. Розробляти механізми управління інноваційним розвитком економічних систем, забезпечувати результативність формування та використання інноваційного потенціалу підприємств.

Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Інновації і циклічність економічного розвитку.
- Тема 2. Ключові поняття інноваційного розвитку.
- Тема 3. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування.
- Тема 4. Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку.
- Тема 5. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері.
- Тема 6. Інфраструктура ринку інновацій.
- Тема 7. Державна підтримка інноваційного підприємництва.
- Тема 8. Національні інноваційні системи.
- Тема 9. Маркетинг інновацій.
- Тема 10. Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства.
- Тема 11. Інноваційний потенціал підприємства.
- Тема 12. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства.
- Тема 13. Ризики в інноваційній діяльності та управління ними.
- Тема 14. Охорона прав та економіка інтелектуальної власності як складова економічної безпеки інноваційної діяльності.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 90 год. Кількість кредитів – 3.

Вид підсумкового контролю – залік.

Структура курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекції	практ. з.	сам. р.
Тема 1. Інновації і циклічність економічного розвитку	6	2	-	4
Тема 2. Ключові поняття інноваційного розвитку	6	-	2	4
Тема 3. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування	6	2	-	4
Тема 4. Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку	6	-	2	4
Тема 5. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері	8	-	2	6
Тема 6. Інфраструктура ринку інновацій	6	2	-	4
Тема 7. Державна підтримка інноваційного підприємництва	8	-	2	6
Тема 8. Національні інноваційні системи	6	2	-	4
Тема 9. Маркетинг інновацій	6	2	-	4
Тема 10. Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства	6	-	2	4
Тема 11. Інноваційний потенціал підприємства	6	-	2	4
Тема 12. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства	6	2	-	4
Тема 13. Ризики в інноваційній діяльності та управління ними	8	2	2	4
Тема 14. Охорона прав та економіка інтелектуальної власності як складова економічної безпеки інноваційної діяльності	6	2	-	4
Усього годин	90	16	14	60

Політика оцінювання

Академічна доброчесність. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань

поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Дедлайни та перескладання. Практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (20 %). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

Система оцінювання.

Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми контролю
ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.	Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: за джерелом знань: МН1 – словесні методи: лекція; розповідь-пояснення; МН2 – наочні методи: демонстрування; спостереження; МН3 – практичні методи: практичні роботи; розрахункові роботи, конспектування; за ступенем керівництва: МНСР2 – робота під керівництвом викладача: самостійна робота; розв’язування задач; виконання практичних завдань Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю): МНК1 – методи усного контролю: усне опитування; обговорення теоретичних питань; МНК2 – методи письмового контролю: контрольна робота; письмове виконання практичних завдань; МНК4 – тестовий контроль: розв’язування тестів Інноваційні методи навчання: МНІ 4 – комп’ютерні і мультимедійні методи – дистанційне навчання	– усне опитування; – виконання вправ на практичних заняттях; – розв’язування тестів; – виконання завдань самостійної роботи.
ПРН 16. Розробляти механізми управління інноваційним розвитком економічних систем, забезпечувати результативність формування та використання інноваційного потенціалу підприємств.		– усне опитування; – виконання вправ на практичних заняттях; – розв’язування тестів; – виконання завдань самостійної роботи.
		– усне опитування; – виконання вправ на практичних заняттях; – розв’язування тестів; – виконання завдань самостійної роботи.
		– усне опитування; – виконання вправ на практичних заняттях; – розв’язування тестів; – виконання завдань самостійної роботи.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.	50	50	30
ПРН 16. Розробляти механізми управління	50	50	30

інноваційним розвитком економічних систем, забезпечувати результативність формування та використання інноваційного потенціалу підприємств.			
Разом	100	100	60

Шкала оцінювання: ЄКТС та національна

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82 – 89	B	
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	
35 – 59	FX	Не зараховано
0 – 34	F	

Література та джерела інформації

Основні

1. Василенко В. О., Шматько В. Г. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, Фенікс, 2015. 440 с.
2. Микитюк П. П. Інноваційний розвиток підприємства : навч. посіб. Тернопіль : ПП «Принтер Інформ», 2015. 224 с.
3. Управління інноваціями : навч. посіб. / О. І. Гуторов та ін. 2-ге вид. доп. Харків: «Діса плюс», 2016. 266 с.

Допоміжні

1. Волобуєв Г. С. Сутність та передумови інноваційного розвитку підприємств. *Економічний вісник Донбасу*. 2016. № 3. С. 213 – 217.
2. Гук О. В., Колосовська В. В. Формування інноваційної політики підприємства. *Глобальні і національні проблеми економіки*. 2015. Вип. 8. С. 440 – 442.
3. Делілова Т. В., Шершенюк О. М. Обґрунтування стратегічних заходів щодо забезпечення моделі інноваційного розвитку України. Управління інноваційною, інвестиційною та економічною діяльністю інтегрованих об'єднань та підприємств : монографія / за заг. ред. Л. М. Савчук. Дніпропетровськ : Пороги, 2016. С. 92 – 103.
4. Дрига С. Г. Державний інноваційний абстенціонізм. *Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні : VIII Міжнародний бізнес-форум* (Київ, 19 березня 2015 р.) / відп. ред. А. А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. С. 84 – 86.
5. Кадол Л. В., Кравчук Л. М. Принципи формування інноваційної політики підприємства. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2016. Вип. 17 (1). С. 76 – 79.
6. Орлова В. М. Стратегія інноваційного розвитку підприємства. *Економічний нобелівський вісник*. 2015. № 1. С. 79 – 85.
7. Сергєєва О. Р. Теоретико-методичні засади інноваційної політики суб'єктів підприємництва. Управлінська, фінансова та маркетингова діяльність підприємств в умовах нестійкої економіки : монографія. Дніпропетровськ : Пороги, 2016. С. 353 – 361.
8. Шавшин О. С. Стратегія інноваційного розвитку підприємства. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2017. № 3 (2). С. 167 – 171.

Інформаційні ресурси

1. Баланюк О. С. Державна підтримка інноваційної діяльності. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/4396/1/19.pdf>.
2. Бояринова К. О., Костюк А. К. Інноваційний розвиток підприємств: умови, проблеми та перспективи. URL: http://probl-economy.kpi.ua/pdf/2011_7.pdf.
3. Буняк Н. М. Сутність національної інноваційної системи. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=633>.
4. Буряк В. О. Сучасні організаційні форми інноваційної діяльності. URL: http://www.kntu.kr.ua/doc/nauk_zap_10_1.
5. Герелес А. В. Інноваційний потенціал аграрного підприємства та управління його розвитком. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства: Економічні науки*. 2010. Вип. 104. URL: http://khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_104/18.pdf.
6. Слець О. П. Організаційні форми інноваційної діяльності. URL: http://www.kpi.kharkov.ua/archive/2011/7/7_2011_4.pdf.
7. Івашковський С. Циклічний розвиток економіки в сучасних умовах. URL: http://www.ufin.com.ua/analit_mat/drn/133.htm.
8. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
9. Корнух О. В. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2607>.
10. Москалюк К. В. Теоретичні основи інноваційного потенціалу аграрної сфери України. *Збірник наукових праць Кіровоградського національного технічного університету*.

Економічні науки. 2012. № 22. URL: [http://kntu.kr.ua/doc/zb_22\(2\)_ekon/stat_20_1/69.pdf](http://kntu.kr.ua/doc/zb_22(2)_ekon/stat_20_1/69.pdf).

11. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Статистичний збірник. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publnauka_u.htm.

12. Підкамінний І. М., Ціпуринда В. С. Системні фактори впливу на інноваційний розвиток підприємства. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=480>.

13. Поліщук І. Концептуальні засади маркетингу інновацій на підприємстві. URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/899>.

14. Ріжко І. А., Шотік Т. М. Маркетинг інновацій. URL: <http://www.ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/16913/1/219-Rizhko-356-357.pdf>.

15. Стойко І., Мельник Л. Український ринок інновацій та його перспективи у стратегії «Європа 2020». *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2012. Вип. 1 (6). С. 164 – 172. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2012/12siiuse.pdf>.

16. Темненко С. М. Методи оцінки інноваційного потенціалу підприємства. URL: <http://www.inenbiol.com/ntb/ntb7/92.pdf>.